

Barbara Kryda

Informacja o działalności Zarządu Głównego Towarzystwa w okresie od września 1983 r. do grudnia 1985 r.

Rocznik Towarzystwa Literackiego imienia Adama Mickiewicza 21, 135-139

1986

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

wersytetu Warszawskiego, którego Brodziński był jednym z pierwszych profesorów.

Przedstawienie nasycone ludową muzyką, tańcami i przyśpiewkami ujawniło głębokie związki utworu z folklorem oraz jego żywotność we współczesnej kulturze wiejskiej. Było też przykładem ludowego teatru, który kontynuuje zakorzenioną w ludowej tradycji konwencję recytowania tekstu, polegającą na uwydatnieniu przede wszystkim jego melodyki oraz jego wysokiego, wykraczającego poza rozmowę potoczną, charakteru. Ta specyficzna konwencja wypowiedzianego na scenie słowa poetyckiego odznacza się urokiem surowej prostoty oraz doniosłej obrzędowości. Cała inscenizacja zaś ma charakter jakiegoś niezwykle teatralnego nikiforium.

Wiesław zaprezentowany w Warszawie przez młodzież z Królówki okazał się łącznikiem i naturalnym środkiem komunikacji między spadkobiercami środowiska, w którym urodził się Brodziński, a środowiskiem uniwersyteckim, które kontynuuje tradycje Brodzińskiego jako profesora literatury.

Barbara Kryda

INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI ZARZĄDU GŁÓWNEGO
TOWARZYSTWA W OKRESIE OD WRZEŚNIA 1983 r. DO GRUDNIA
1985 r.

I. SPRAWY OGÓLNE

Zjazd Sprawozdawczo-Wyborczy delegatów Towarzystwa, który odbył się we wrześniu 1983 r., wybrał nowy Zarząd, który wyłonił prezydium w następującym składzie: prezes — prof. dr Zdzisław Libera; wiceprezesa — prof. dr Roman Taborski i doc. dr hab. Janusz Maciejewski; sekretarz — dr Barbara Kryda; skarbnik — mgr Maria Bokszczanin.

1) Członkowie Prezydium Zarządu Głównego złożyli wizytę Sekretarzowi I Wydziału PAN prof. W. Henslowi, w czasie której zapoznali go z dziejami Towarzystwa, jego działalnością, przygotowaniem do jubileuszu, który odbędzie się jesienią w 1986 roku we Wrocławiu. Prof. Hensel

wyraził zainteresowanie pracami Towarzystwa i przyrzekł pomoc w miarę możliwości Akademii.

2) Prezes Towarzystwa, Zdzisław Libera wziął udział w zebraniu Rady Towarzystw Naukowych przy PAN, gdzie charakteryzując działalność naszego Towarzystwa, podkreślił jego społeczny charakter i wyraził potrzebę zaufania ze strony władz państwowych.

3) Przedstawiciele Zarządu Głównego przekazali w czasie wizyty u ministra oświaty i wychowania prof. dra Bolesława Faroną pismo dotyczące sposobu zmian dokonywanych w programach nauczania literatury w szkole podstawowej i licealnej oraz w sprawie nauczycieli zwalnianych z pracy lub przesuniętych na wcześniejszą emeryturę z prośbą o rewizję stanowiska w tej sprawie. Pan Minister odpowiedział na nie, informując Zarząd Główny o przyczynach decyzji Ministerstwa.

4) W celu utrzymania dla członków Towarzystwa bezpłatnej prenumeraty „Polonistyki”, przedstawiciele prezydium Zarządu Głównego przeprowadzili rozmowy z Ministerstwem Oświaty i Wychowania oraz z Dyrektorem Wydziału Finansowego PAN. Przepisy Finansowe nie zezwalają na kontynuowanie tej formy pomocy dla członków Towarzystwa. Tytułem rekompensaty Wydział Finansowy PAN ma przyznać Towarzystwu jednorazową dotację.

5) Delegacja Zarządu Głównego złożyła 28 V 1984 r. wizytę w Radzie Kultury u prof. Bogdana Suchodolskiego, w sprawie uzyskania specjalnej dotacji na organizację Zjazdu Jubileuszowego Towarzystwa. W wyniku tych starań przyznano nam 2,5 mln zł — tak na organizację Zjazdu, jak na związane z nim inicjatywy wydawnicze.

6) Zarząd Główny przekazał Instytutowi Programów Szkolnych MOiW uwagi do projektu programu nauczania literatury w szkołach ponadpodstawowych. Członkowie Towarzystwa uczestniczyli w kolejnych posiedzeniach Zespołu Programowego, prezes Towarzystwa wziął udział w Sejmowej Komisji Oświaty poświęconej nauczaniu języka polskiego i historii.

7) W związku z dezyderatami zgłoszonymi na Walnym Zjeździe Delegatów, prezes Towarzystwa przesłał list do Prezesa Rady Państwa, prof. Henryka Jabłońskiego z wyrazami ubolewania z powodu rozwiązania Związku Literatów Polskich i zawieszenia polskiego oddziału PEN-Clubu.

8) Zarząd Główny zgłosił do Literackiej Nagrody Nobla w 1984 r. Zbigniewa Herberta, biorąc pod uwagę całość jego twórczości.

9) W dniu 16 X rozstrzygnięty został konkurs im. prof. Juliana Krzyżanowskiego na pracę z zakresu folklorystyki. Jury, powołane przez ministra oświaty i wychowania, któremu przewodniczyła prof. Anna Pojnarowa, przyznało 9 nagród autorom z różnych ośrodków uniwersyteckich, obecnie nauczycielom w odległych często zakątkach kraju.

Dom Kultury im. K. Brodzińskiego w Królówce w dniu 20 X 1985 r.

Fot. P. Konteczny

Uroczystości ku czci K. Brodzińskiego w Królówce 20 X 1985 r.

Fot. P. Koniczny

Wiesław K. Brodzińskiego w inscenizacji Ludowego Zespołu z Królówki (Halina — Ewa Dziedzic, Matka — Janina Kila, Ojciec — Jan Dudek, Wiesław — Stanisław Mucha

Fot. P. Konieczny

Scena z *Wiesława* w wykonaniu Ludowego Zespołu z Królówki
(Halina — Ewa Dziezic, Wiesław — Stanisław Mucha)

Fot. P. Konieczny

10) W związku z jubileuszem Towarzystwa Zarząd Główny powziął następujące ustalenia i rozpoczął odpowiednie przygotowania:

Uroczysty zjazd odbędzie się we Wrocławiu jesienią 1986 r. Do udziału w sesji naukowej, która będzie poświęcona życiu i twórczości Mickiewicza oraz dziejom Towarzystwa, Zarząd Główny skierował zaproszenia do profesorów: K. Górskiego, W. Weintrauba, Cz. Zgorzelskiego, Z. Stefanowskiej, A. Witkowskiej, G. Wichary. Projektowana jest wystawa okolicznościowa w gmachu Biblioteki Narodowej w Warszawie i w sali Ossolineum we Wrocławiu. Przygotowaniami do uroczystości we Wrocławiu kieruje prezes Oddziału we Wrocławiu, prof. M. Ingot. Poza tym doc. dr hab. S. Fita przygotowuje monografię dotyczącą historii Towarzystwa. Z okazji 100 rocznicy Towarzystwa ukaze się jubileuszowy numer „Rocznika”, w którym znajdzie się zarys dziejów naszego Towarzystwa oraz sylwetki dawnych jego prezesów. Podjęte zostały starania o wybite medału jubileuszowego, co wymaga zezwolenia władz Polskiej Akademii Nauk. Z okazji jubileuszu Zarząd Główny zamierza również przygotować publikację na temat dziedzictwa romantyzmu w kulturze polskiej. Idea publikacji jest obecnie przedmiotem dyskusji wstępnej.

II. SPRAWY ORGANIZACYJNO-STATUTOWE

1) 2 VII 1984 r. zatwierdzony został przez Urząd m. st. Warszawy nowy Statut Towarzystwa. Zarząd zgodził się większością głosów na rezygnację z punktu dotyczącego możliwości udziału w Towarzystwie członków zagranicznych, co było warunkiem zatwierdzenia Statutu.

2) Zarząd podjął próbę ożywienia działalności niektórych Oddziałów i wyjaśnił sytuację innych. Przeprowadzona została korespondencja i rozmowy z przedstawicielami środowisk Białegostoku, Białej Podlaskiej, Kielc, Łomży, Płocka, Siedlec, Krakowa, Katowic, Chełma, Tarnowa i Konina. W niektórych Oddziałach doszło do ożywienia działalności po wyborach nowych Zarządów (Białystok, Kielce, Płock), w innych uporządkowano sprawozdawczo-formalną stronę działalności. Po wnikliwym zbadaniu sytuacji podjęto decyzję o zawieszeniu Oddziałów w Chełmie, Katowicach i Cieszyńcu.

3) Na życzenie czynników kontrolujących działalność Towarzystwa Zarząd Główny określił (w porozumieniu z poszczególnymi ośrodkami) zakres działalności Oddziałów niewojewódzkich. Dotyczy to Stargardu Gdańskiego, Grójca, Pabianic, Sosnowca, Jarosławia. W Oddziałach tych zaleca się bliską współpracę z placówkami usytuowanymi w większych centrach życia humanistycznego, z czym powinno się łączyć respektowanie przez nie umowy o podziale zakresu działania (zwłaszcza w wypadku

akcji organizowanych dla nauczycieli oraz innych konferencji i sesji, w których w grę mogą wchodzić interesy, ambicje, racje różnych kuratoriów oświaty).

4) Na zebraniu w dniu 3 VII 1984 r. Zarząd Główny zatwierdził redakcję „Rocznika” w następującym składzie: doc. Maria Grabowska (red. nacz.), doc. Stanisław Makowski i mgr Marek Troszyński (sekretarz).

5) We wrześniu 1984 r. przyjęty został regulamin Komisji Krytyki Literackiej, która działa w czterech ośrodkach: Gdańsku, Poznaniu, Warszawie i Wrocławiu, przy poszczególnych Oddziałach Towarzystwa. Oddziałowe sekcje łączy ogólnopolski Zarząd (przewodniczącym wybrano Janusza Maciejewskiego, wiceprzewodniczącymi Jacka Łukasiewicza i Egona Naganowskiego).

6) Zarząd Główny podjął ponownie starania w sprawie wyjazdu do Lwowa doc. dra hab. S. Fity, autora książki o historii Towarzystwa.

III. SPRAWY WYDAWNICZE

1) Z satysfakcją trzeba odnotować wyrównanie cyklu wydawniczego „Roczników” Towarzystwa. Po nrze XVII - XVIII wyszedł XIX, oświeceniowy; w styczniu 1985 oddano do druku numer jubileuszowy.

2) Zahamowaniu uległ druk serii „Biblioteki” TLiAM. Praca o Fredrze M. Ingłota została bowiem decyzją PAN przesunięta na rok następny (1986), z czym łączy się strata arkuszy wydawniczych na rok bieżący. W tece redakcyjnej oferty obejmują okres do 1990 r. W 1984 r. wyszła książka Anny Mackowicz *Z problemów kształcenia literackiego w Polsce międzywojennej* i praca Stanisława Makowskiego *Tęcze i świerzopy. Słowacki. Beniowski. Mickiewicz*. W tymże 1984 r. ukazała się staraniem Oddziału Warszawskiego *Historia narożnej kamienicy w Kukurowcach* I. Krasickiego, a staraniem Oddziału Lubelskiego *O ludziach rozsądnych i ludziach szalonych* A. Mickiewicza.

3) W wydawnictwie „Czytelnik” drukuje się zbiór odczytów 60 lat nauki o literaturze (pod red. J. Maciejewskiego), staraniem Oddziału Warszawskiego przekazano do druku pierwsze tomiki „Małej Biblioteki” (A. Mickiewicza *Księgi Narodu i Pielgrzymstwa Polskiego*, oprac. Maria Grabowska; J. Słowackiego *Anhelli*, oprac. S. Makowski; C. Norwida *Promethidion*, oprac. J. W. Gomulicki).

4) Praca nad wydaniem *Dzieł* Adama Mickiewicza posuwa się naprzód (wyd. „Czytelnik”). Nad publikacją czuwa komitet redakcyjny w składzie: Z. Stefanowska, Cz. Zgorzelski, J. Nowak, S. Makowski (sekretarz). Tomy I - V powinny ukazać się w 1987 r.

5) Wyszło w druku, staraniem Oddziału Częstochowskiego, III wyda-

nie *Historii literatury ziemi częstochowskiej* J. Mikołajtisa. Z tej okazji, po szczególnych zaleceniach kontrolujących nas czynników, Zarząd Główny zwraca uwagę wszystkich Oddziałów na zmienioną sytuację wydawniczą, która wynika z nowego Statutu i tzw. uwarunkowań zewnętrznych. Każda inicjatywa wydawnicza Oddziałów musi obecnie uzyskać aprobatę merytoryczną Zarządu Głównego, który ponosi odpowiedzialność za ukazujący się druk (merytoryczną i finansową). Aprobata taka będzie wyrażana w formie opinii, recenzji i będzie dotyczyła każdej ukazującej się książki (poprzednio zwyczajowo stosowana była forma tzw. aprobaty ogólnej).

SPRAWOZDANIE Z DOROCZNEGO ZJAZDU PREZESÓW
ODDZIAŁÓW TOWARZYSTWA W DNIU 19 X 1985 r.
W TARNOWIE

Porządek dzienny obejmował informacje o działalności Zarządu Głównego, o przygotowaniach do obchodów 100-lecia istnienia Towarzystwa, o sprawach bieżących i — dyskusję.

Sprawozdanie z działalności Zarządu Głównego złożyli: Barbara Kryda, Zdzisław Libera i Maria Bokszczanin (sprawy finansowe). Skrót sprawozdania B. Krydy drukujemy wyżej.

W dyskusji J. Mikołajtis przedstawił działalność wydawniczą Oddziału Częstochowskiego oraz poinformował, że wydawane m. in. przez oddział „Komunikaty Naukowe” będą przesyłane Zarządowi Głównemu do recenzji merytorycznej dopiero od zeszytu 40 począwszy; wcześniejsze zeszyty są już w druku.

S. Makowski przedstawił informację o uporządkowaniu zasad prawnych i finansowych, na jakich funkcjonują dwie komisje Towarzystwa: komparatystyczna i krytyki literackiej.

Komisja komparatystyczna działa przy Zarządzie Głównym i na jego koncie gromadzi także własne fundusze. Członkowie tej komisji przesyłają więc składki „komisyjne” bezpośrednio lub za pośrednictwem skarbnika komisji na konto Zarządu Głównego; natomiast normalne składki opłacają w macierzystych oddziałach.

Komisja krytyki literackiej funkcjonuje natomiast w obrębie poszczególnych oddziałów, gdzie gromadzi własne fundusze „komisyjne” na książeczkach PKO lub na kontach oddziałów; w oddziałach też opłaca normalne składki członkowskie.

W okresie przedjazdowym zachodzi także konieczność uporządkowania innych spraw organizacyjnych Towarzystwa, takich jak zebranie załączonych składek, rozliczenie przesłanych oddziałom „Roczników” oraz